

ענבר, בני (ברק)

בן יחזקאל ומרים. נולד ביום כ"ו בכסלו תש"ה (12.12.1944) בבגדד, בירת-עירק. בשנת 1953 עלתה המשפחה לארץ. את לימודיו היסודיים סיים בבית-הספר הצרפתי "אליאנס" שביפו. לאחר-מכן למד שנתיים בבית-ספר תיכון ובשנתיים הבאות למד בבית-ספר אמריקאי בטהרן שבפרס ושם סיים את לימודיו בהצטיינות כשתעודת-הבגרות בידו. לאחר-מכן חזר לארץ. בני אהב פיסיקה, מתימטיקה וכימיה ובמקצועות

אלה הצטיין וציוניו היו גבוהים. גם במקצועות ההומניים עשה חיל אך הוא אהב יותר לעסוק בריאליים. הוא הצליח בכל והתמצא בכל השטחים. חוש-ההומור שלו היה עשיר ומבדר ביותר ובכל חברה היה הוא המוקד. לצה"ל גויס בפברואר 1964 ושירת בחיל-השריון. לאחר ששוחרר מצה"ל היה יוצא מדי פעם לשירות-מילואים ובפרוץ מלחמת ששת הימים נקרא שוב לדגל. ביום השני לקרבותיה, הוא כ"ז באייר תשכ"ז (6.6.1967), נערך קרב באל גוז' שבמבואות אל-עריש — ובו נפל. הובא לקבורה בבית-הקברות הצבאי לשעת-חירום בבארי ולאחר זמן הועבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי שעל הר-הרצל בירושלים. לאחר נפלו צוין לשבח על-ידי הרמטכ"ל על גילוי אומץ-לב ודביקות במטרה. וזה תאור המאורע: ב-5 ביוני, בקרב שנערך על מוצבי רפיח, תפס בני עמדה עם טנק מתוך כוונה למשוך את אש-האויב ועל-ידי כך לאפשר לפלוגתו לאגוף את האויב. תוך כדי פעולתו זו השמיד חמישה טנקים ואז נפצע בערפו. למרות היפצעו לא עזב את תפקידו והמשיך ללחום. בקרב במבואות אל-עריש, לאחר שפגע בשלושה טנקים ומספר תותחי נ"ט, נפגע הטנק שלו. הוא וצוותו קפצו מהטנק ואשו של האויב, שהיה מחופר בצדי הכביש, פגעה בו אותה שעה. ב"ספר הגבורה", שהוציאו אגודת העיתונאים בתל-אביב וניצולי ברגן-בלזן, הוקדש עמוד לתיאור פעולת-גבורתו האחרונה. מוזכר בספר "חשופים בצריח" לש' טבת.

חמישה „סטאלינים" ברפ"ח

למרות שלא היה קצין, הטיל עליו מפקד הגדוד תפקידים, שלכאורה לא הלמו את דרגתו. כך היה סמל בני ענבר מפקד מחלקת פטונים בשדה — ביחידת הפטונים הראשונה של צה"ל. בתפקיד זה השתחרר משירותו הסדיר, נרשם לאוניברסיטה. אבל כשהגיע האישור לקבלתו, כבר שירת כאיש מילואים ביחידת פטונים, איש מול הגבול המצרי.

ביחידה זו, היו רבים מאנשי הצוותים מפקדי טנקים בשירותם הסדיר. בני מונה סמל מחלקה, הוכיח עוד בתקופת הכוננות כי מבחינת ידע מקצועי נשאר "טרי" כשהיה. ביום שני, ה-5 ביוני, מצאה עצמה היחידה מסתערת על מוצבי צומת רפ"ח.

עוד בתחילת הקרב, עלה בני על הפטון שלו (יחד עם טנק מפקד הפלוגה) לעמדה, וגילה מולו שמונה טנקים מצריים. רק לאחר המלחמה, הסתבר כי היו אלה טנקים כבדים מטיפוס סטאלין. בני החל לצלף בהם, השמיד חמישה טנקים בזה אחר זה. לפתע חש כאב חד בעורפו. הוא העביר ידו, חש בדם הדביק. אבל הוא לא מש ממקומו, המשיך להילחם כאילו לא אירע דבר.

פלוגת הפטונים שעטה קדימה, וכבר ב-11 לפני הצהריים הגיעה למתחמי שיד-זויד, בדרך לאל-עריש. בהפוגה קלה, בת דקות ספורות, ירד מהטנק, ביקש שיחבשוהו. למ"פ שלו סיפר כי הוא סובל מסחרחורת עזה. הוצע לו להתפנות לעורף. אך הוא סירב בתוקף. לבסוף קיפץ חזרה על דופן הפטון, והתיישב במקומו, על הצריח. האש הצפופה והחזקה, שקידמה את פני השריונאים ממוצבי הג'יראדי, אילצה, בשלב מסוים, כל צוות טנק ללחום את מלחמתו שלו. הפטון של בני ירק אש לכל עבר, חיסל, בפיקודו, שלושה טנקים ומספר תותחי נ"ט. לפתע חטף שני פגזים, והתלקח.

בני, פצוע והמום, לא איבד עשתונותיו. הוא הספיק עוד לכוון את נהגו לצד הדרך, כדי שלא ייחסם ציר התנועה. אחר כך החל לפרק, עם התותחן, חנניה אלפרט, את נוקר התותח, וחיבל במכשיר הקשר — שמא תכבה הבערה בטנק, והמצרים ינסו להשתמש בחלקיו השלמים. רק אחר-כך קיפצו השניים לכביש. ישורון, נהג הטנק, הצליח לעלות על טנק שחלף במהירות לידם, כשהוא יורה ללא הפוגה. יוסי, הטען-קשר, שנכווה בכל גופו, הסתתר, מיד אחר הקפיצה מן הצריח, מאחורי מיכלית מים. הוא הספיק לראות כיצד בני, שראשו חבוש, וחנניה עמו, זוחלים על הכביש, כדי להגיע למחסה. על הכביש השיגו אותם כדורי המצרים, שירו מהעמדות סביב. על גילוי אומץ לב ודבקות במטרה, מקבל בני ענבר ז"ל (יליד ירושלים, אחד מחמשת בניה של משפחה יוצאת עיראק) ציון לשבח מראש-המטה הכללי.

דוד גת

ענבר בני ז"ל

נולד בעיראק ב-1944. עלה ארצה ב-1954 * מפקד מחלקת "פאטונים". בהסתערות על מוצבי צומת רפ"ח השמיד חמישה טנקים מסוג "סטאלין". בהיותו פצוע, המשיך בהסתערות על מוצבי הג'יראדי וחיסל טנקים נוספים של האויב.